

Predgovor

Pišući ovu knjigu, imao sam na umu dva osnovna cilja:

- čitatelju približiti najnovija makroekonomksa zbivanja.

Ono što makroekonomiju čini uzbudljivom jest svjetlost koju baca na svjetska zbivanja; od uvođenja eura u Zapadnoj Evropi, velikog američkog deficitu tekućeg računa do ekonomskog uspona Kine. Ti događaji – i mnogi drugi – opisani su u ovoj knjizi, i to ne u obliku zabilješke pri dnu stranice, već u glavnom tekstu ili u iscrpnim okvirima. Svaki okvir otkriva kako naučeno gradivo primijeniti kako biste bolje razumjeli zbivanja o kojima je riječ. Uvjeren sam da ti okviri otkrivaju „živahnu“ stranu makroekonomije te učvršćuju spoznaje naučene iz modela, čineći ih tako konkretnijima i lakše shvatljivima.

- čitatelju pružiti cjelovit uvid u makroekonomiju.

Ova je knjiga oblikovana oko jednog osnovnog modela, modela koji se usredotočuje na implikacije uvjeta ravnoteže na trima tržištima: na tržištu dobara, na finansijskim tržištima i na tržištu rada. Ovisno o temi, dijelovi modela važni za tu temu detaljnije se razvijaju, dok se ostali pojednostavljaju ili leže u pozadini. No temeljni model uvijek je isti. Na taj ćeće način makroekonomiju doživjeti kao jednu povezanu cjelinu, a ne kao zbirku modela. Usto, ujedno ćeće shvatiti ne samo prošla makroekonomksa zbivanja nego i ona koja se tek imaju dogoditi.

Novosti u ovom obnovljenom izdanju

U ljeto 2008. odlučio sam privremeno napustiti MIT i pri-družiti se Međunarodnom monetarnom fondu u funkciji njihovoga glavnog ekonoma. To mi je omogućilo da pratim svjetsku gospodarsku krizu iz prve ruke. No ujedno mi je ostavilo premalo vremena da u potpunosti ažuriram ovu knjigu. Stoga sam učinio drugu najbolju stvar. Dodao sam dvadeset i osmo poglavlje o globalnoj krizi.

Ako je uopće i bilo potrebno uvjeriti vas da je makroekonomija fascinantna tema, kriza je to nažalost učinila. Nadam se da dijelite moje uzbudjenje pri pokušaju razumijevanja tih zbivanja i načina na koje se ekonomska politika može koristiti za poboljšanje makroekonomskih rezultata.

- **Novo poglavlje o globalnoj krizi** Dodao sam poglavlje o krizi koje ćeće pronaći na kraju knjige. Prilikom pisanja toga poglavlja pokušao sam ostvariti dva cilja. Prvo, pokušao sam opisati križu i glavne događaje do danas. Drugo, pokušao sam pokazati kako se alati predstavljeni u ovoj knjizi mogu koristiti za objašnjavanje onoga što se dogodilo. Premda se poglavlje nadograđuje na mnoge dijelove knjige, većina onoga što trebate razumjeti nalazi se u prvih pet poglavlja.

- **Obnovljeni „Priručnik za predavače“ (*Instructor's Manual*), „Datoteka ispitnih zadataka“ (*Test Item File*) i „Slajdovi za predavanja u PowerPointu“ (*PowerPoint Lecture Slides*)** Obnovljeni priručnik za predavače napisao je Mark Moore s Universityja of California-Irvine. Obnovljeni su i „Datoteka ispitnih zadataka“, koju je napisao David Findley s Colby Collegea, kao i „Slajdovi za predavanja u PowerPointu“, koje je izradio Fernando Quijano s Dickinson State Universityja.

- **MyEconLab** MyEconLab sada podržava obnovljeno peto izdanje. Za detaljan opis vidi stranicu xvii predgovora.

Organizacija

Knjiga je organizirana oko dvaju središnjih dijelova: osnova i skupa od triju velikih proširenja. Osnovama prethodi uvod, a nakon skupa proširenja slijedi pregled uloge ekonomske politike. Knjiga završava epilogom. Dijagram tijeka na unutrašnjoj strani prednjih korica olakšava pregled organizacije poglavlja i njihov položaj u cijelokupnoj strukturi knjige.

■ Prvo i drugo poglavlje daju uvod u osnovne činjenice i probleme makroekonomije. Prvo poglavlje nudi putovanje oko svijeta, od Sjedinjenih Država preko Europe pa sve do Kine. Neki će predavači to radije obraditi kasnije, možda nakon drugoga poglavlja koje uvodi osnovne koncepte, objašnjava pojmove kratkog, srednjeg i dugog roka te čitatelju pruža brzi pregled knjige.

Iako drugo poglavlje daje osnove nacionalnih računa, račune nacionalnog dohotka detaljno sam obradio u prvom dodatku na kraju knjige. To rasterećuje početnu materiju te omogućuje njezinu temeljitiju obradu u dodatku.

■ Dio od trećeg do trinaestog poglavlja čini **osnove**.

Dio od trećeg do petog poglavlja bavi se **kratkim rokom**. Ta tri poglavlja opisuju ravnotežu na tržištu dobara i na finansijskim tržištima. U njima se izvodi osnovni model korišten za izučavanje kratkoročnih kretanja proizvodnje, takozvani model *IS-LM*.

Dio od šestog do devetog poglavlja bavi se **srednjim rokom**. Šesto poglavlje bavi se ravnotežom na tržištu rada i uvodi pojam prirodne stope nezaposlenosti. Sedmo, osmo i deveto poglavlje razvijaju model temeljen na agregatnoj potražnji i agregatnoj ponudi te prikazuju kako se taj model može koristiti za razumijevanje kretanja ekonomske aktivnosti i inflacije, kako u kratkom, tako i u srednjem roku.

Dio od desetog do trinaestog poglavlja bavi se **dugim rokom**. Deseto poglavlje opisuje činjenice, prikazujući kretanje proizvodnje u raznim državama i u dugim vremenskim razdobljima. Jedanaesto i dvanaesto poglavlje razvijaju model rasta i opisuju kako akumulacija kapitala i tehnološki napredak utječu na rast. Trinaesto poglavlje usredotočuje se na učinke tehnološkog napretka ne samo u dugom roku već i u kratkom i srednjem roku. Ta tema obično nije zastupljena u udžbenicima, ali je važna. Usto, to poglavlje prikazuje kako se kratki, srednji i dugi rok mogu integrirati – što predstavlja primjer isplativosti integriranog pristupa makroekonomiji.

■ Dio od četrnaestog do dvadeset i četvrtog poglavlja pokriva tri velika **proširenja**.

Dio od četrnaestog do sedamnaestog poglavlja usredotočen je na ulogu **očekivanja** u kratkom i u srednjem roku. Očekivanja igraju važnu ulogu u većini ekonomskega odluka te, sukladno tome, i važnu ulogu u određivanju proizvodnje.

Dio od osamnaestog do dvadeset i prvog poglavlja usredotočen je na posljedice **otvorenosti** u suvremenim gospodarstvima. Dvadeset i prvo poglavlje bavi se implikacijama različitih režima deviznih tečajeva; od fluktuirajućih tečajeva do fiksnih tečajeva, valutnih odbora i dolarizacije.

Dvadeset i drugo te dvadeset i treće poglavlje bave se **poremećajima**, razdobljima u kojima (makroekonomske) stvari krenu lošim putem. Dvadeset i drugo poglavlje razmatra depresije i krize uključujući Veliku depresiju u Sjedinjenim Državama prije Drugoga svjetskog rada i japansku gospodarsku krizu koja je započela početkom 1990-ih. Dvadeset i treće poglavlje razmatra razdoblja hiperinflacije.

■ Dio od dvadeset i četvrtog do dvadeset i šestog poglavlja vraća se makroekonomskoj **politici**. Premda prva dvadeset i tri poglavlja većinom obrađuju makroekonomsku politiku u ovom ili onom obliku, svrha je ovoga dijela povezati njihove niti. Dvadeset i četvrto poglavlje razmatra ulogu i ograničenja makroekonomske politike općenito. Dvadeset i peto te dvadeset i šesto poglavlje daju pregled monetarne i fiskalne politike. Veći dio dvadeset i šestog poglavlja posvećen je najnovijim zbivanjima u monetarnoj politici; od ciljanja inflacije do pravila određivanja kamatnih stopa. Možda će neki predavači radije obraditi dijelove toga poglavlja. Primjerice rasprava o ograničenju državnoga proračuna lako se može prebaciti naprijed.

■ Dvadeset i sedmo poglavlje služi kao **epilog** ili završna riječ. Ono stavlja makroekonomiju u povijesnu perspektivu, prikazujući razvoj makroekonomije u posljednjih 70 godina te raspravljajući o tekućim pravcima istraživanja.

Drugi pristupi izlaganju predmeta

Unutar šire organizacije knjige otvoreno je mnogo prostora za drugačije pristupe izlaganju materije. Većina poglavlja pisana je kraće no što je to u udžbenicima uobičajeno, a iskustvo mi govori kako većina poglavlja može biti obrađena unutar sat i pol. Samo će nekoliko njih (primjerice peto i sedmo) radi boljeg usvajanja možda zahtijevati dva predavanja.

■ Kratki tečajevi (15-ak predavanja)

Kratak tečaj može biti organiziran oko dvaju uvodnih poglavlja i osnova. Izostave li se deveto i trinaesto poglavlje, to čini ukupno jedanaest predavanja. Potom mogu uslijediti neformalne prezentacije jedne

ili dviju tema iz proširenja, temeljene primjerice na sedamnaestom poglavlju i očekivanjima (što može biti zasebna tema jednoga predavanja) i osamnaestom poglavlju i otvorenom gospodarstvu, što čini ukupno trinaest predavanja.

U kratkom tečaju može se izostaviti izučavanje rasta (dugog roka). U tom slučaju tečaj se može organizirati oko uvodnih poglavlja, dijela od trećeg do osmog poglavlja, što čini ukupno osam predavanja, ostavljajući dovoljno vremena primjerice za pokrivanje sedamnaestoga poglavlja (o očekivanjima), dijela od osamnaestog do dvadesetog poglavlja (o otvorenom gospodarstvu) te dvadeset i drugoga poglavlja, poglavlja o depresijama i krizama, što čini ukupno trinaest predavanja.

■ Duži tečajevi (20 do 25 predavanja)

Tečaj koji traje cijeli semestar ostavlja više nego dovoljno vremena kako bi se pokrile osnove te najmanje dva proširenja, kao i pregled ekonomskih politika.

Proširenja polaze od pretpostavke da je osnova savladana, no inače uglavnom predstavljaju cjelinu za sebe. Iako je dana sloboda izbora, redoslijed kojim se najbolje mogu predstaviti najvjerojatnije je onaj redoslijed kojim su predstavljena i u knjizi. Izučavanje uloge očekivanja studentima je korisno za razumijevanje uvjeta kamatnoga pariteta i prirode tečajnih kriza.

Jedan od izbora s kojim će se predavači najvjerojatnije suočiti bit će taj trebaju li uključiti dio o rastu (dugi rok) ili ne. Uvrsti li se materija o rastu, možda neće ostati dovoljno vremena za pokrivanje svih triju proširenja te za temeljitu raspravu o politici. U tom će slučaju možda biti najbolje izostaviti izučavanje o poremećajima. Izostavi li se dio o rastu, raspoloživo vrijeme trebalo bi biti dostatno za pokrivanje najvećega dijela svih drugih tema u knjizi.

Značajke

Potudio sam nikada ne prikazati teorijske rezultate, a da ih pritom ne povežem sa stvarnim svjetom. Kao dodatak raspravama o činjenicama u samom tekstu, napisao sam i velik broj **okvira U žarištu**, u kojima se obrađuju određeni makroekonomski događaji ili činjenice, kako iz Sjedinjenih Država, tako iz cijelog svijeta.

Uz pomoć **bilješki na marginama** koje idu usporedno s tekstrom nastojao sam rekonstruirati dio interakcije koja se u učionici odvija između studenata i predavača. Marginalne bilješke ostvaruju dijalog s čitateljem

kako bi olakšale put kroz teže ulomke te omogućile dublje razumijevanje pojmove i rezultata koji se izvode.

Onim studentima koji žele dalje istražiti makroekonomiju omogućio sam sljedeće:

- **kratke dodatke** nekim poglavlјima, koji proširuju određene zaključke iz poglavlja;
- odjeljke „**Dodatna literatura**“ na kraju svakoga poglavlja, koji navode gdje je moguće pronaći više informacija uključujući i brojne ključne internetske adrese.

Na kraju svakoga poglavlja moguće je na tri načina provjeriti je li materija u poglavlju usvojena.

■ **Sažetak** glavnih ideja u poglavlju.

■ Popis **ključnih pojmljiva**.

- **Niz vježbi na kraju poglavlja.** Vježbe pod nazivom „Brza provjera“ jednostavne su, vježbe pod nazivom „Kopajte dublje“ nešto su teže, a vježbe pod nazivom „Istražite dalje“ obično zahtijevaju ili pristup internetu ili korištenje programa za računanje.

Popis simbola na unutrašnjim stranicama stražnjih korica predstavlja jednostavan podsjetnik o značenju simbola korištenih u tekstu.

Paket za predavanje i učenje

Knjiga dolazi s brojnim dodacima za pomoć studentima i predavačima.

Za predavače

- **„Priručnik za predavače“ (Instructor’s Manual)** Napisao ga je Mark Moore s Universityja of California-Irvine, a u njemu se raspravlja o pedagoškim mogućnostima, drugačijim načinima prezentiranja materijala i načinima kojima se studentima može pomoći da bolje razumiju gradivo. Za svako poglavlje u knjizi priručnik donosi sedam odjeljaka: ciljeve u obliku pitanja za motivaciju (zašto su odgovori na ta pitanja važni), potom ključne alate, koncepte i pretpostavke, zatim sažetak, pedagogiju, proširenja te zapažanja i dodatne vježbe. Priručnik za predavače sadrži i odgovore na sva pitanja i vježbe s kraja poglavlja.

- **„Datoteka ispitnih zadataka“ (Test Item File)** Napisao ju je David Findley s Colby Collegea. Datoteka ispitnih zadataka u potpunosti je obnovljena s dodatnih 25 posto novih pitanja višestrukog izbora za svako poglavlje.

■ **Novi softver TestGen** Tiskano izdanje „Datoteke ispitnih zadataka” zamišljeno je tako da se koristi istovremeno s računalnim programskim paketom TestGen koji predavaču omogućuje da po želji oblikuje, čuva i mijenja testove za studente. Program za ispite predavačima omogućuje da uređuju, dodaju ili brišu pitanja iz banke ispitnih pitanja, da uređuju postojeće i stvaraju nove grafičke elemente, da analiziraju rezultate testova te da organiziraju bazu podataka za ispite i rezultate studenata. Softver pruža veću fleksibilnost i lakoću upotrebe. Pruža i mnoge mogućnosti za organiziranje i prikazivanje ispitnoga materijala, kao i mogućnosti pretraživanja i sortiranja. Softver i „Datoteka ispitnih zadataka” mogu se preuzeti na stranicama Centra za izvore predavačima (Instructor's Resource Center): www.prenhall.com/blanchard.

■ **Knjižница digitalnih slika (Digital Image Library)** Digitalizirali smo cijelokupni skup slika, grafikona i tablica iz knjige. Ti se dokumenti mogu preuzeti na stranicama Centra za izvore predavačima (Instructor's Resource Center): www.prenhall.com/blanchard.

■ **„Slajdovi za predavanja u PowerPointu“ (PowerPoint Lecture Slides)** Izradili su ih Fernando i Yvonn Quijano. Ti elektronički slajdovi nude pregledne, sažetke, jednadžbe i grafikone za svako poglavlje, a mogu se preuzeti na stranicama Centra za izvore predavačima (Instructor's Resource Center): www.prenhall.com/blanchard.

Za studente

■ **„Vodič za učenje“ (Study guide)** David Findlay s Colby Collegea još je jednom odradio izvanredan posao pišući vodič za učenje prilagođen studentima. Svako poglavlje počinje prikazom ciljeva i pregledom obrađenoga gradiva. Organiziran je kao vodič – pokriva važne točke unutar poglavlja uključujući upute za lakše učenje duž cijelog poglavlja. Nakon vodiča slijede kratka kontrolna pitanja, zadaci za ponavljanje i pitanja s višestrukim izborom. Vodič sadrži i rješenja svih zadataka.

MyEconLab nudi bogat internetski sadržaj i inovativne alate za učenje na nastavi. Predavači koji koriste MyEconLab dobivaju pristup moćnim komunikacijskim alatima i alatima za ocjenjivanje, a njihovi studenti dobivaju pristup dodatnim izvorima za učenje koji su opisani u nastavku.

■ **Studenti i MyEconLab** Ovaj internetski sustav za učenje studentima omogućuje da sami od kuće kontroliraju svoje učenje pomoću skupa alata za učenje i vježbi povezanih s interaktivnom verzijom udžbenika i alata s drugih medija dostupnih na internetu. U sklopu okruženja MyEconLaba studenti mogu vježbati što su naučili, testirati svoje razumijevanje i potom nastaviti raditi prema planu za učenje koji MyEconLab stvara ovisno o njihovim rezultatima na testovima za vježbanje.

■ **Predavači i MyEconLab** MyEconLab nudi fleksibilne alate koji predavačima omogućuju da na jednostavan i učinkovit način internetske materijale za učenje priлагode svojim potrebama. Predavači mogu stvarati i dijeliti testove, kvizove i zadatke za domaću zadaću. MyEconLab štedi vrijeme time što automatski ocjenjuje sva pitanja i prati rezultate u internetskoj knjizi ocjena. MyEconLab može čak ocjenjivati zadatke koji od studenata zahtijevaju crtanje grafova.

Nakon registriranja na MyEconLab predavači imaju pristup dostupnim dodacima kao što su „Priručnik za predavače“, „Slajdovi za predavanja u PowerPointu“ i „Datoteka ispitnih zadataka“. „Datoteka ispitnih zadataka“ također se može koristiti pomoću MyEconLaba, čime predavači dobivaju pristup bogatom materijalu iz kojega mogu stvarati nove zadatke.

Za naprednu komunikaciju i prilagođavanje MyEconLab se može koristiti i u programu CourseCompass. Predavači u program mogu ubaciti dokumente i zadatke za nastavu i koristiti napredne mogućnosti organiziranja nastave. Za više informacija o MyEconLabu ili kako biste zatražili nastavničku šifru za pristup, posjetite www.myeconlab.com.

Dodatni izvori na **MyEconLabu uključuju:**

■ **animirane slike** – ključne slike iz udžbenika prikazane su kao animacije u koracima, uz prateća zvučna objašnjenja koraka.

■ **navigatori za istraživanje** (samo u verziji za CourseCompass) – iscrpna pomoć u procesu istraživanja i četiri ekskluzivne baze podataka akreditiranih i pouzdanih izvora materijala uključujući *The New York Times*, *The Financial Times* i najbolje revidirane časopise.

Priznanja i zahvale

Ova knjiga duguje mnogo toga mnogima.

Pomoć u istraživanju, za što sam im zahvalan, pružili su mi Adam Ashcraft, Peter Berger, Peter Benczur, Efe Cakarel, Harry Gadikis, David Hwang, Kevin

Nazemi, John Simon, Jianlong Tan, Stacy Tevlin, Gaurav Tewari, Corissa Thompson i Jeromin Zettelmeyer. Zahvalujem generacijama studenata kolegija 14.02. pri MIT-u koji su slobodno dijelili svoje reakcije na knjigu tijekom godina.

Imao sam koristi od komentara mnogih kolega i prijatelja. Neki su od njih John Abell, Daron Acemoglu, Tobias Adrian, Chuangxin An, Roland Benabou, Samuel Bentolila i Juan Jimeno (koji su prilagodili knjigu za izdanje na španjolskom jeziku), Francois Blanchard, Roger Brinner, Ricardo Caballero, Wendy Carlin, Martina Copelman, Henry Chappell, Ludwig Chincarini, Daniel Cohen (koji je prilagodio knjigu za izdanje na francuskom jeziku), Larry Christiano, Bud Collier, Andres Conesa, Peter Diamond, Martin Eichenbaum, Gary Fethke, David Findlay, Francesco Giavazzi i Alessia Amighini (koji su prilagodili knjigu za izdanje na talijanskom jeziku), Andrew Healy, Steinar Holden, Gerhard Illing (koji je prilagodio knjigu za izdanje na njemačkom jeziku), Yannis Ioannides, David Johnson i Angelo Melino (koji je prilagodio knjigu za kanadsko izdanje), P. N. Junankar, Sam Keeley, Bernd Kuemmel, Paul Krugman, Antoine Magnier, Peter Montiel, Bill Nordhaus, Tom Michl, Dick Oppermann, Athanasios Orphanides, Daniel Pirez Enri (koji je prilagodio knjigu za latinoameričko izdanje), Michael Plouffe, Zoran Popovic, Jim Poterba, Jeff Sheen (koji je prilagodio knjigu za australoazijsko izdanje), Ronald Schettkat, Watanabe Shinichi (koji je prilagodio knjigu za japansko izdanje), Francesco Sisci, Brian Sibboli, Changyong Rhee, Julio Rotemberg, Robert Solow, Andre Watteyne i Michael Woodford. Također sam često imao koristi od poticajnih prijedloga mojih kćeri Serene, Giulije i Marie, premda nisam slijedio svaki.

Imao sam koristi od komentara mnogih čitatelja, recenzentata i onih koji su testirali gradivo u nastavi. Neki su od njih:

- John Abell, Randolph, Macon Woman's College
- Carol Adams, Cabrillo College
- Gilad Aharonovitz, School of Economic Sciences
- Terence Alexander, Iowa State University
- Roger Aliaga-Diaz, Drexel University
- Robert Archibald, College of William & Mary
- John Baffoe-Bonnie, La Salle University
- Fatolla Bagheri, University of North Dakota
- Stephen Baker, Capital University
- Erol Balkan, Hamilton College
- Jennifer Ball, Washburn University
- Richard Ballman, Augustana College
- King Banaian, St. Cloud State University
- Charles Bean, London School of Economics and Political Science
- Scott Benson, Idaho State University
- Gerald Bialka, University of North Florida
- Robert Blecker, American University
- Scott Bloom, North Dakota State University
- Pim Borren, University of Canterbury, New Zealand
- James Butkiewicz, University of Delaware
- Bruce Carpenter, Mansfield University
- Kyongwook Choi, Ohio University College
- Michael Cook, William Jewell College
- Nicole Crain, Lafayette College
- Rosemary Cunningham, Agnes Scott College
- Evren Damar, Pacific Lutheran University
- Dale DeBoer, University of Colorado at Colorado Springs
- Adrian de Leon-Arias, Universidad de Guadalajara
- Brad DeLong, UC Berkeley
- Wouter Denhaan, UC San Diego
- John Dodge, King College
- F. Trenery Dolbear, Brandeis University
- Patrick Dolenc, Keene State College
- Brian Donhauser, University of Washington
- Michael Donihue, Colby College
- Vincent Dropsy, California State University
- Justin Dubas, St. Norbert College
- Amitava Dutt, University of Notre Dame
- John Edgren, Eastern Michigan University
- Eric Elder, Northwestern College
- Sharon J. Erenburg, Eastern Michigan University
- Antonina Espiritu, Hawaii Pacific University

- J. Peter Federer, Clark University
- Rendigs Fels, Vanderbilt University
- John Flanders, Central Methodist University
- Marc Fox, Brooklyn College
- Yee-Tien (Ted) Fu, Stanford University
- Yee-Tien Fu, National Cheng-Chi University, Taiwan
- Scott Fullwiler, Wartburg College
- Julie Gallaway, University of Missouri—Rolla
- Bodhi Ganguli, Rutgers, The State University of NJ
- Fabio Ghironi, Boston College
- Alberto Gomez-Rivas, University of Houston—Downtown
- Fidel Gonzalez, Sam Houston State University
- Randy Grant, Linfield College
- Alan Gummerson, Florida International University
- Reza Hamzaee, Missouri Western State College
- Michael Hannan, Edinboro University
- Kenneth Harrison, Richard Stockton College
- Thomas Havrilesky, Duke University
- George Heitmann, Muhlenberg College
- Ana Maria Herrera, Michigan State University
- Peter Hess, Davidson College
- Eric Hilt, Wellesley College
- John Holland, Monmouth College
- Mark Hopkins, Gettysburg College
- Takeo Hoshi, University of California, San Diego
- Ralph Husby, University of Illinois, Urbana-Champaign
- Yannis Ioannides, Tufts University
- Aaron Jackson, Bentley College
- Bonnie Johnson, California Lutheran University
- Louis Johnston, College of St. Benedict
- Barry Jones, SUNY Binghamton
- Fred Joutz, George Washington University
- Cem Karayalcin, Florida International University

- Okan Kavuncu, University of California
- Miles Kimball, University of Michigan
- Paul King, Denison University
- Michael Klein, Tufts University
- Todd Knoop, Cornell College
- Paul Koch, Olivet Nazarene University
- Ng Beoy Kui, Nanyang Technical University, Singapore
- Leonard Lardaro, University of Rhode Island
- James Leady, University of Notre Dame
- Charles Leathers, University of Alabama
- Hsien-Feng Lee, National Taiwan University
- Jim Lee, Texas A&M University—Corpus Christi
- John Levendis, Loyola University New Orleans
- Frank Lichtenberg, Columbia University
- Mark Lieberman, Princeton University
- Shu Lin, Florida Atlantic University
- Maria Luengo-Prado, Northeastern University
- Mathias Lutz, University of Sussex
- Bernard Malamud, University of Nevada, Las Vegas
- Ken McCormick, University of Northern Iowa
- William McLean, Oklahoma State University
- B. Starr McMullen, Oregon State University
- Mikhail Melnik, Niagara University
- O. Mikhail, University of Central Florida
- Fabio Milani, University of California, Irvine
- Rose Milbourne, University of New South Wales
- Roger Morefield, University of Saint Thomas
- Shahriar Mostashari, Campbell University
- Eshragh Motahar, Union College
- Nick Noble, Miami University
- Ilan Noy, University of Hawaii
- John Olson, College of St. Benedict
- Brian O’Roark, Robert Morris University
- Jack Osman, San Francisco State University

- Emiliano Pagnotta, Northwestern University
- Andrew Parkes, Mesa State College
- Allen Parkman, University of Mexico
- Jim Peach, New Mexico State University
- Gavin Peebles, National University of Singapore
- Michael Quinn, Bentley College
- Charles Revier, Colorado State University
- Jack Richards, Portland State University
- Raymond Ring, University of South Dakota
- Monica Robayo, University of North Florida
- Malcolm Robinson, Thomas Moore College
- Brian Rosario, University of California, Davis
- Kehar Sangha, Old Dominion University
- Ahmad Saranjam, Bridgewater State College
- Carol Scotes, Virginia Commonwealth University
- John Seater, North Carolina State University
- Peter Sephton, University of New Brunswick
- Ruth Shen, San Francisco State University
- Kwanho Shin, University of Kansas
- Tara Sinclair, The George Washington University
- David Sollars, Auburn University
- Edward Stuart, Northeastern Illinois University
- Abdulhanid Sukaar, Cameron University
- Peter Summers, Texas Tech University
- Mark Thomas, University of Maryland Baltimore County
- Brian Trinque, The University of Texas at Austin
- Marie Truesdell, Marian College
- David Tufte, Southern Utah University
- Abdul Turay, Radford University
- Frederick Tyler, Fordham University
- Pinar Uysal, Boston College

- Evert Van Der Heide, Calvin College
- Kristin Van Gaasbeck, California State University, Sacramento
- Lee Van Scyoc, University of Wisconsin, Oshkosh
- Paul Wachtel, New York University Stern Business School
- Susheng Wang, Hong Kong University
- Donald Westerfield, Webster University
- Christopher Westley, Jacksonville State University
- David Wharton, Washington College
- Jonathan Willner, Oklahoma City University
- Mark Wohar, University of Nebraska, Omaha
- Steven Wood, University of California, Berkeley
- Michael Woodford, Princeton University
- Ip Wing Yu, University of Hong Kong
- Chi-Wa Yuen, Hong Kong University of Science and Technology
- Christian Zimmermann, University of Connecticut

Ti su mi ljudi pomogli i izvan okvira svojih dužnosti i svaki je dao svoj doprinos ovoj knjizi.

Mnogim ljudima u Prentice Hallu dugujem zahvalnost; od Stephena Dietricha koji me nagovorio da uopće napišem ovu knjigu, Chrisa Rogersa, izvršnog urednika za ekonomiju, do Mary Kate Murray, pomoćne urednice, Vanesse Bain, pomoćnice urednika, Carol Samet, voditeljice produkcije i Andyja Wattsa, marketinškog menadžera za ekonomiju.

Želio bih posebno izdvojiti Stevea Rigolosija, urednika prvog izdanja, Michaela Elija, urednika drugog i trećeg izdanja, te Amy Ray, urednicu četvrtog izdanja. Steve me prisilio da pročistim, Michael da pojednostavim, a Amy da dodatno pojednostavim stvari. Zajedno su uvelike pridonijeli čitavom procesu, kao i knjizi. Svima sam duboko zahvalan.

Nastavljam zahvaljivati Johnu Arditu s MIT-a za njegovu apsolutnu pouzdanost.

Nastavljam zahvaljivati i Noelle što se pobrinula za očuvanje moga zdravlja kod kuće.

Olivier Blanchard
Cambridge, MIT,
prosinac 2007.